બી.એ.પી.એસ. સ્વામિનારાયણ સંસ્થા

બાળ સત્સંગ પરીક્ષા કાર્યાલય

બાળ - ૨ : પ્રેક્ટિસ પેપર - ૯

જવાબપત્ર - ૯

સમય : ૨ કલાક
કુલ ગુણ : ૧૦૦

પ્ર.૧ કૌંસમાં આપેલા શબ્દોમાંથી યોગ્ય શબ્દ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો. **[૧૦]**

વિભાગ-અ

(શ્રીજીમહારાજે, ભાદરા, મૂળુભા, દાદાખાચર, ખંભાત, ગુણાતીતાનંદ)

૧. જીવુબા અને લાડુબા **દાદાખાચર** ના બહેનો હતા.

૨. મૂળજીનો જન્મ **ભાદરા** ગામમાં થયો હતો.

૩. હરિભક્ત ઝીણાભાઈની નનામી **શ્રીજીમહારાજે** ઉપાડી.

૪. **ખંભાત** ના નવાબે ગુણાતીતાનંદ સ્વામી માટે ચાંદીની પાલખી મોકલી.

૫. વડતાલ જતા સંઘમાં **મૂળુભા** નું અફીણ અને હોકાનું વ્યસન છૂટી ગયું.

વિભાગ-બ

(બાળકો, ઘરમંદિર, અભ્યાસ, ૧૭, હેતબા, ૧૮)

૬. આપણાને બે વસ્તુ ગમવી જોઈએ. ભજન અને **અભ્યાસ**

૭. ઘરને પવિત્ર બનાવવા **ઘરમંદિર** જરૂરી છે.

૮. **૧૭** વર્ષની ઉંમરે શાંતિલાલે ઘર છોડ્યું.

૯. યોગીજી મહારાજને **બાળકો** બહુ ગમતા.

૧૦. શાસ્ત્રીજી મહારાજના માતાનું નામ **હેતબા** હતું.

પ્ર.૨ નીચેના આપેલા ખરા વાક્યની સામે '✓' ની નિશાની કરો અને ખોટા વાક્યની સામે 'X' ની નિશાની કરો. [૧૦]

૧.	યોગીજી મહારાજની પ્રાર્થનાથી શ્રીજી મહારાજ ભાવનગરમાં થાળ જમી ગયા.	**૧.**	✓
૨.	જેતલપુરની ગણિકાએ દાસીઓની મદદથી ઘઉં દળ્યા હતા.	**૨.**	✗
૩.	યોગીજી મહારાજનો જન્મ મહેળાવ ગામમાં થયો હતો.	**૩.**	✗
૪.	મહારાજે દૂબળી ભટ્ટની જે બોલાવી.	**૪.**	✗
૫.	બે નાના હાથ પ્રભુના દર્શન માટે છે.	**૫.**	✗
૬.	સગરામ બ્રાહ્મણ જ્ઞાતિનો હરિભક્ત હતો.	**૬.**	✗
૭.	મૂળજી એટલે મૂળ અક્ષર.	**૭.**	✓
૮.	સિનેમા ન જોવી કારણ કે તેમાંથી ભગવાન અને ધર્મને માર્ગેથી પડી જવાય.	**૮.**	✓
૯.	મહારાજે આપેલી પાઘ ભરૂચમાં અરદેશર કોટવાલના વંશજો પાસે છે.	**૯.**	✗
૧૦.	ડુંગર ભક્તને તેમના પિતા મહાભારત અને રામાયણની વાતો કરતાં.	**૧૦.**	✓

પ્ર.૩ નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ માટે સાચો વિકલ્પ પસંદ કરી ચોરસ ખાનામાં જવાબ નંબર લખો. [૪૦]

૧. ભગવાનની પૂજા-આરતી કરવાથી ઘરનું વાતાવરણ કેવું બને છે ?

(૧) આદર્શ **(૨) પવિત્ર** (૩) સ્વર્ગ જેવું — **૧.** ૨

૨. શાંતિલાલનો જન્મ ક્યાં થયો હતો ?

(૧) વડોદરામાં (૨) બોચાસણમાં **(૩) ચાણસદમાં** — **૨.** ૩

૩. મૂળજી કેટલા વર્ષની ઉંમરે સાધુ થવાની વાત કરતા હતા ?

(૧) ૬ **(૨) ૪** (૩) ૮ — **૩.** ૨

૪. એકાદશીને દિવસે ડુંગરભક્તે શું ખાધું ?

(૧) રોટલી (૨) ભાત **(૩) ફરાળ** — **૪.** ૩

૫. ભરવાડ કોના નામની માળા ફેરવતો હતો ?

(૧) મૂળાનંદના **(૨) ગુણાનંદના** (૩) મુક્તાનંદના — **૫.** ૨

૬. મહારાજે શરીરનો ત્યાગ ક્યારે કર્યો ?

(૧) ફાગણ સુદ પૂનમે (૨) અષાઢ સુદ દશમે **(૩) જેઠ સુદ દશમે** — **૬.** ૩

૭. યોગીજી મહારાજે કેટલા વર્ષની ઉંમરે સાધુની દીક્ષા લીધી ?

(૧) ૧૭ (૨) ૧૯ (૩) ૧૬ — **૭.** ૧

૮. ભગવાનનું ભજન ક્યારે કરવું જોઈએ ?

(૧) ઘડપણમાં **(૨) નાનપણમાં** (૩) યુવાનીમાં — **૮.** ૨

૯. શાંતિભગતે ચુનાની ભઠ્ઠી ખાલી કરવાની સેવા કયાં કરી ?

(૧) સારંગપુરમાં **(૨) બોચાસણમાં** (૩) અટલાદરામાં — **૯.** ૨

૧૦. મહારાજ સગરામને ત્યાં શું જમ્યા ?

(૧) દહીં-રોટલો (૨) દૂધ-ભાત (૩) ઘી-ગોળ **૧૦.** ૧

૧૧. બોચાસણવાસી શ્રી અક્ષરપુરુષોત્તમ સંસ્થાના સ્થાપક કોણ હતા ?

(૧) યોગીજી મહારાજ **(૨) શાસ્ત્રીજી મહારાજ** (૩) પ્રમુખસ્વામી મહારાજ **૧૧.** ૨

૧૨. પ્રાગજી ભક્તે કોના માટે દેહ કુરબાન કર્યો ?

(૧) ગુણાતીતાનંદ સ્વામી (૨) રામાનંદ સ્વામી (૩) ગોપાળાનંદ સ્વામી **૧૨.** ૧

૧૩. કોની સેવા કરવી એ યોગીજી મહારાજને મન સદ્ભાગ્ય હતું ?

(૧) વડીલોની (૨) બિમારની (૩) બાળકોની **૧૩.** ૧

૧૪. શ્રવણને કયા રાજાએ તીર માર્યું ?

(૧) યુધિષ્ઠિર **(૨) દશરથ** (૩) કંસ **૧૪.** ૨

૧૫. મહારાજના પાટવી કુંવર કોણ હતા ?

(૧) ગુણાતીતાનંદ સ્વામી (૨) ગોપાળાનંદ સ્વામી (૩) બ્રહ્માનંદ સ્વામી **૧૫** ૧

૧૬. ઓગણીસમાનું નામ મહારાજે શું પાડ્યું ?

(૧) અક્ષરાનંદ સ્વામી (૨) અદ્વૈતાનંદ સ્વામી **(3) અદ્ભુતાનંદ સ્વામી** **૧૬.** 3

૧૭. મૂળજી ભક્તે ખેતરમાં શેનો વાઢ કર્યો હતો ?

(૧) શેરડીનો (૨) મકાઈનો (૩) ઘઉંનો **૧૭.** ૧

૧૮. ખંભાતમાં સવારી વખતે ગુણાતીતાનંદ સ્વામી શું ઓઢીને બેઠા હતા ?

(૧) ખેસ (૨) ગાતરિયું **(3) ગોદડી** **૧૮.** 3

૧૯. સ્વામી ધામમાં પધાર્યા ત્યારે તેમની ઉંમર કેટલી હતી ?

(૧) ૮૨ વર્ષ (૨) ૮૧ વર્ષ (૩) ૮૦ વર્ષ **૧૯.** ૧

૨૦. ભગુભાઈએ કલ્યાણના દાતા તરીકે કોને સમજ્યા ?

(૧) ગુણાતીતાનંદ સ્વામીને (૨) ગોપાળાનંદ સ્વામીને (૩) ભગતજી મહારાજને **૨૦.** ૧

૨૧. જગજીવન કયા રાજાનો દીવાન હતો ?

(૧) કચ્છના (૨) જામનગરના (૩) ગાયકવાડના **૨૧.** ૧

૨૨. ઉકાખાચરને શેનું વ્યસન હતું ?

(૧) તમાકુનું (૨) ભજનનું **(3) સેવાનું** **૨૨.** 3

૨૩. શું કરવાથી શરીર અને મન શુદ્ધ થાય ?

(૧) પ્રાણાયામ (૨) ભજન **(3) એકાદશી** **૨૩.** 3

૨૪. માલિક કહે તેમ કરવું તે કોનું લક્ષણ છે ?

(૧) શેઠનું (૨) નોકરનું **(3) દાસનું** **૨૪.** 3

૨૫. આપણા સંતો શેમાં જમે ?

(૧) પત્તરમાં (૨) કટોરામાં (૩) થાળીમાં **૨૫.** ૧

૨૬. પ્રમુખસ્વામીને કયા સ્થાનમાં ભાગવતી દીક્ષા આપી ?

(૧) અમદાવાદ (૨) સારંગપુર **(૩) ગોંડલ** **૨૬.** 3

૨૭. મહારાજ ઘેર ઘેર કેટલા ઘઉં દળવા આપતા ?

(૧) મણ **(૨) દોઢ મણ** (૩) એક ગાડું **૨૭.** ૨

૨૮. ભગતજી મહારાજે કેટલા વરસ સુધી હવેલીનું કામ કર્યું ?

(૧) દોઢ (૨) બે **(૩) ત્રણ** **૨૮.** 3

૨૯. ગોંડલના દરબારે સ્વામીને શું આપવાનું નક્કી કર્યું હતું ?

(૧) ગરાસની જમીન (૨) પૈસા (૩) મંદિર **૨૯.** ૧

૩૦. સત્સંગની પહેલી જરૂર કોને છે ?

(૧) ભરવાડને **(૨) પાપીને** (૩) પુણ્યશાળીને **૩૦.** ૨

૩૧. શાંતિલાલ ક્યાંની હાઈસ્કૂલમાં ભણતા ?

(૧) પાદરાની (૨) ચાણસદની (૩) વડોદરાની **૩૧.** ૧

૩૨. મહારાજ ગુણાતીતાનંદ સ્વામીને કયા નામથી બોલાવતા ?

(૧) ગુણાતીત (૨) ગુણાતીતાનંદ સ્વામી **(૩) ભાદરાવાળા નિર્ગુણાનંદ** **૩૨.** 3

૩૩. દાદાખાચરને મહારાજે કેટલા મહિને ગરાસ પાછો આપ્યો ?

(૧) છ (૨) દસ **(૩) બાર** **૩૩.** 3

૩૪. ભગતજી મહારાજનો જન્મ કયા ગામમાં થયો હતો ?

(૧) મહુવા (૨) ભાદરા (૩) મહેળાવ **૩૪.** ૧

૩૫. ઠોઠ નિશાળિયો કોણ હતો ?

(૧) શ્રવણ **(૨) પાણિનિ** (૩) ધ્રુવ **૩૫** ૨

૩૬. શાસ્ત્રી નારાયણસ્વરૂપદાસ કઈ ઉંમરે સંસ્થાના પ્રમુખ બન્યા ?

(૧) ૨૯ **(૨) ૨૮** (૩) ૩૦ **૩૬.** ૨

૩૭. વડતાલ જવાનું છોડીને સ્વામીએ કોની સેવા કરી ?

(૧) મહારાજની (૨) હરિભક્તોની **(૩) માંદા સંતોની** **૩૭.** 3

૩૮. મહારાજે કયા ગામમાં યજ્ઞ કર્યો હતો ?

(૧) ડભાણ (૨) વડતાલ (૩) અમદાવાદ **૩૮.** ૧

૩૯. પ્રભુ સાથે પ્રીત કરવા માટે ભગવાને આપણને શું આપ્યું છે ?

(૧) બે આંખો (૨) બે પગ **(૩) એક હૃદય** **૩૯.** 3

૪૦. પ્રમુખસ્વામી મહારાજના માતાનું નામ શું હતું ?

(૧) પૂરીબા **(૨) દિવાળીબા** (૩) ગંગાબા **૪૦.** ૨

પ્ર.૪ નીચેનાં આપેલા પ્રશ્નોનાં એક થી બે લીટીમાં (ઉત્તર) જવાબ લખો. **[૧૦]**

૧. ગુણાતીતાનંદ સ્વામીના સમાધિ સ્થાનને અને મંદિરને શું કહે છે ?

જ. સ્વામીના સમાધિ સ્થાનને અક્ષરદેરી અને તેના પર બાંધવામાં આવેલ મંદિરને અક્ષરમંદિર કહે છે.

૨. ચાંદીની પાલખી કોણે મોકલી ? સ્વામી ચાંદીની પાલખીમાં શા માટે ન બેઠા ?

જ. ખંભાતમાં સવારી માટે નવાબે ખાસ સ્વામી માટે ચાંદીની પાલખી મોકલાવી. સ્વામી પાલખીમાં ન બેઠા કારણ કે સાધુથી ચાંદીના વાહનમાં બેસાય નહિ.

૩. ગોંડલના દિવાન સાથે વાત કરતાં ગુણાતીતાનંદ સ્વામીને પોતાના દાંત વિશે શું કહ્યું ?

જ. સ્વામી એ કહ્યું, ! ''હજી તો કાચા ચણા ચાવીએ એવા દાંત છે.''

૪. ગોંડલના દિવાને પોતાની સરખામણી દીકરા સાથે કરતાં શું કહ્યું ?

જ. દિવાને કહ્યું, ''સ્વામી ! હું તો હિરણ્યકશ્યપુ જેવો છું પણ મારો દીકરો પ્રહલાદ જેવો છે, એ તમારો ભક્ત છે.''

૫. ગુણાતીતાનંદ સ્વામીએ કેવી રીતે દેહ ત્યાગ કર્યો ? કઈ જગ્યાએ બેઠા હતા

જ. સ્વામી પોતે એક થાંભલાને અઢેલીને આસન વાળીને શ્રીજી મહારાજનું ધ્યાન ધરવા બેઠા, અને એ જ સ્થિતિમાં મધરાત ઉપર પોણ કલાકે ધામમાં (અક્ષરધામમાં) પધારી ગયા.

૬. ગુણાતીત એટલે કયા ત્રણ ગુણથી પર કહેવાય ?

જ. ગુણાતીત એટલે સત્વગુણ, રજોગુણ અને તમોગુણ ત્રણેયથી પર.

૭. સગરામના ઘરે શ્રીજી મહારાજ શું જમ્યા ?

જ. સગરામના ઘરે મહારાજ રોટલો - દહીં જમ્યા.

૮. સંતોના પવિત્ર ચરણે શા માટે વંદન કરવું જોઈએ ?

જ. સંતોને વંદન કરવાથી આપણામાં તેમનો ગુણ આવે.

૯. દાસનું લક્ષણ શું ?

જ. ''માલિક કહે તેમ કરવું.''

૧૦. મહારાજના પગમાં પડી સગરામે વિનંતી કરી શું કહ્યું ?

જ. મહારાજના પગમાં પડી સગરામે વિનંતી કરી કહે, ''મહારાજ ! મને સત્સંગમાં લો !''

પ્ર.૫ નીચેની સ્વામીની વાતો પૂરી કરો. **[૧૦]**

૧. પાંચ-દશ વાર સ્વામિનારાયણ.....

જ. પાંચ-દશ વાર 'સ્વામિનારાયણ.... સ્વામિનારાયણ' નામ જાણ્યે-અજાણ્યે લેશે તેનું પણ આપણે કલ્યાણ કરવું પડશે ને આખા બ્રહ્માંડને સત્સંગ કરાવવો છે.

૨. આ તો ભગવાન.....

જ. આ તો ભગવાન જેવા સાધુ છે, બાવા કે વૈરાગી નથી.

૩. ડાહ્યો હોય તેને.....

જ. ડાહ્યો હોય તેને વઢે ત્યારે રાજી થાય ને મૂર્ખ હોય તેને વખાણે ત્યારે રાજી થાય, એમ મહારાજ કહેતા.

૪. જો મોટોપુરુષ મળે.....

જ. જો મોટાપુરુષ મળે તો તેનો સંગ કરવો, નીકર ઊતરતાનો સંગ તો કરવો જ નહિ.

૫. ભગવાન ભજવા હોય.....

જ. ભગવાન ભજવા હોય તેનાથી બધાની મરજી રાખી શકાય નહિ. તેનાથી તો ભગવાનની મરજી સચવાય.

પ્ર.૬ નીચે આપેલ કીર્તન/અષ્ટક/શ્લોકની ખૂટતી કડીઓ પૂરી કરો. **[૧૦]**

૧. અતિ મનોહરં .... નિત્ય દર્શને ॥

જ. અતિ મનોહરં સર્વ સુન્દરં તિલકલક્ષણં ચંચલેક્ષણં ।
વિબુધવન્દિતં સ્વામિનાથ તે વપુરિહાસ્તુનો નિત્ય દર્શને ॥

૨. નથી અમારી પાસે .... કુમળાં હૃદય અમારાં.

જ. નથી અમારી પાસે હો ભગવન, જાત જાતનાં ફૂલો (૨)
પણ ઉરની બગીઓમાં ખીલ્યાં છે, ભક્તિ ભાવનાં ફૂલો (૨)
એ ફૂલોને માની લેજો (૨) કુમળાં હૃદય અમારાં...અમે

૩. લવિંગ સોપારી ને .... જેરામ બ્રહ્મચારી

જ. લવિંગ સોપારી ને પાન બીડી વાળી, તજ એલચી જાવંત્રી સારી,
નિશદિન આવો તો ભાવે કરી ભેટું, એમ માગે જેરામ બ્રહ્મચારી... મારે ઘેર.

૪. અન્યથા શરણં .... રક્ષ ત્વં પુરુષોત્તમ ॥

જ. અન્યથા શરણં નાસ્તિ ત્વમેવ શરણં મમ ।
તસ્માત્ કારુણ્ય ભાવેન રક્ષ ત્વં પુરુષોત્તમ ॥

૫. ઢોલ નોબત વાજાં .... સ્વામી પ્યારા સાથી.

જ. ઢોલ નોબત વાજાં વગાડી શ્રીજી મહિમા ગાશું,
ધજા રાખી ઊંચે ઊંચે, દુનિયામાં લઈ જાશું... ૩
સુખ આવે દુઃખ આવે, કોઈની ફિકર નથી,
અક્ષરધામમાં જાવું અમારે, સ્વામી પ્યારા સાથી... ૪

પ્ર.૭ નીચેના કોઈપણ એક વિષય પર ટૂંકનોંધ લખો. (૧૦ થી ૧૨ લીટીમાં) **[૧૦]**

૧. સાકરબાએ મહારાજને મૂળજીની વાત કરતા શું શું કહ્યું ?

૨. માંદા સાધુઓની સેવા

૩. આ તો અમારા છે